

nes Stationer. Denne Afgift forekommer det mig ubilligt vedblivende at opkræve. Jeg skal i saa Henseende nævne den Bane, der ligger nærmest for mig at omtale, den nordfynske Jærnbane. Denne Bane er, som bekendt, anlagt alene ved Beboernes Bidrag uden Tilskud fra Statskassen. Som Folgederaf har denne Egns Befolkning maattet paadrage sig en betydelig Gæld. Paa denne ca. 5 Mil. lange Jærnbane skyldes ikke mindre end 600,000 Kr. De Kommuner, der have taget Aktier i dette Baneanlæg, have maattet stifte en betydelig Gæld, der under de nuværende uheldige økonomiske Forhold tynger paa de sognekommunale Budgetter i ikke ringe Grad. De Baner, der nu anlægges efter den for private Jærnbaner sidst vedtagne Lov, saa, som bekendt, Hålvdelen af deres Udgifter refunderede af Statskassen. De Egne, der nu anlægge private Baner, ere saaledes ganske anderledes gunstigt stillede end de Egne, der tidligere have anlagt Baner, og særlig de Egne, der have anlagt Baner for egen Regning. Det forekommer nu mig, at der for Eks. ikke er nogen særlig Anledning for Statskassen til fremtidig at afkræve Børgens-Banen 4,500 Kr. aarlig, for at denne Bane kan faa Lov at søge ind til Statsbanegaarden og altsaa slippe for at opføre egen egen Jærnbaneanstalt. Det kan dog ikke nægtes, at Privatbanerne lade Statsbanerne tilflyde en betydelig Trafik baade af Personer og Gods. Den Afgift, som Staten kræver af de ca. 10 Baner, som maa spæres en saadan, udgør kun omtrent 30,000 Kr. aarlig, og det forekommer mig, at denne Indtægt er saa ringe, at Statskassen uden nogen Fare kan afse den. Jeg henstiller derfor til den højtærede Indenrigsminister, og det eventuelle Finansudvalg, om det ikke nu maatte være paa Tiden, at man slog en Streg over denne Afgift for at vise en lille Gæmdekommene over for de Egne, der have bragt saa store Ofre, da de byggede Baner for egen Regning.

Min anden Henstilling, til den højtærede Indenrigsminister, angaar Telefonanlægene. Jeg ser af Finanslovsforslaget § 27, at den højtærede Minister har bragt forskellige saadanne Anlæg i Forslag, hvis Hovedformaal er at sætte Smaaverne i Forbindelse med nærmeste Kjøbstad. Mellem de Forslag, der ere opførte i Nr. 1, savner jeg imidlertid et. Jeg ved nemlig, at der fra Den Baagos i Lille Bølt ved Alsens er gennem Dens Sogneraad indgivet en Begæring til den højtærede Indenrigsminister om, at Staten vil lade anlægge et Telefonanlæg mellem Alsens og Baagos. De Forhold, der for andre mindre Der have motiveret Telefonanlægene, maa siges i samme

Grad at være til Stede for Baagos Vedkommende. Naar den højtærede Minister ikke har fremtalt noget Forslag om dette Anlæg, antager jeg, at det hidrører fra, at den højtærede Indenrigsminister ikke har tilendebragt sine Undersøgelser angaaende dette Forhold, men jeg vil da haabe, at den højtærede Minister, inden Finansloven kommer til 2den Behandling, ogsaa maatte vise sin Velvilje over for denne affides liggende og ved en Forhandling med Finansudvalget søge at komme til Enighed om at anvende et lille Beløb til et saadant Anlæg.

Den tredje Henstilling, jeg skal tillade mig at gøre til den højtærede Indenrigsminister, vedrører Friskolernes Dufte om, at Friskolebørnene maatte faa Frisbefordring til Ferierejse paa Banerne paa samme Maade, som Tilfældet er nu med de Børn, der søge den offentlige Skole. Jeg har af mange Friskoler faaet Meddelelser om, at hver Gang de søge om at maatte benytte Banerne til Frisbefordring i det nævnte Djeved, bliver det afslaaet. Jeg har liggende her paa min Blads et saadant Afslag fra Statsbanedriften, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse maafe maa oplæse. Det lyder saaledes: „Forinden videre foretages i Anledning af Deres Andragende af 28de ds. om Frisbefordring for Eleverne i Søstrup Friskole paa en Udflugt til Kjøbenhavn, anmodes De om hertil at indsende Attest fra Sognepræsten eller vedkommende Sogneraad for at Søstrup Skole ejes af Kommunen og drives paa dennes Bekostning. Det er jo en bekendt Sag, at Friskolerne ikke ejes af Kommunerne og ikke drives paa Kommunens Bekostning, og naar man stiller en saadan Fordring til Skolerne for at kunne opnå det Gode, som Almueskolerne nu have, er det ensbetydende med, at ingen Friskole kan opnå en saadan Indrømmelse. Jeg kan nok stønne, at der maa sættes en Grænse, saa at der ikke skal ske Misbrug. Jeg vilde ikke have noget imod, at Statsbanedriften stillede sig saaledes, at ikke enhver Huslærer, der underviser en Præsts eller Forpagters Børn, skal kunne komme og sige: „Nu ere vi i en privat Skole, nu vilde vi fore frit paa Banen. Men noget andet er det, naar Talen er om de saakaldte „Friskoler“ paa Landet. Jeg vil henstille til den højtærede Minister, at man for at drage en Grænse vilde indskrænke sig til kun at give de Friskoler, der nyde Understøttelse af Kommunekassen, den Begunstigelse, som her omtales. De fleste Friskoler, eller i hvert Fald en stor Del, nyde under en eller anden Form Understøttelse af Kommunekassen enten i Form af Skolepenge eller en almindelig